

THESES SPHÆRICÆ.

cum in medio diuidens, quam Astronomi Eclipticam vocarunt, quod sub ea
sunt luminarum eclipses.

6. Secundum recessum Planetarum ab hac linea, ex quacunque parte
fiat, definiendum de latitudine hujus circuli.

7. Approbanda est veterum Astronomorum sententia tribuentium huic
circulo in latitudine gradus 12, ultra quos vel pauci ex Planetis errant, vel si
aliqui, rarissime id faciunt, idque tempore breuissimo.

8. *Omnis circulus maximum in Sphaera transiens per Polos alterius circuli, sive ma-*
ioris sive minoris, diuidit eum bifaria ad angulos rectos, ut demonstrant Astronomi.

1. Meridianus igitur segmenta equatoris, omniumque ejus Parallelorum,
supra vel infra Horizontem existentia, bifariam secabit.

2. Diem ergo artificiale, noctem etiam in duo diuidet equalia.

3. Atque ita tempus meridici & media noctis, optimè determinabit, ex-
istente enim Solis centro in meridiano est meridies, &c.

4. *Anguli sive spatii eodem tempore meridiem habent, medium etiam*
noctem.

5. Habent & eisdem Polorum elevationes & eadem dierū incrementa.

9. *Climata à motu soli dependent, cuius conversione diurna Sol diem dispensat.*

1. Measurentur ergo climata, integro circulo circa totam terram ducto.

2. Describantur etiam, non in sola parte illa quæ æquatori à Boreâ est,
sed & in illa quæ illi est ab Auctro.

3. Inseruant denique non nobis solis, sed & Antipodibus.

10. *Quo longius ab æquatoris versu polum recesseris quis, eo diem longissimum*
habebis longorem: excessus autem in semisse hora climata constituit.

1. Si climata exactè ita diuidantur in terra reperientur viginti quatuor.

2. Climata, quæ temporis habita ratione, sunt æqualia, secundum longi-
tudinem & latitudinem erunt inæqualia.

3. Climata quo ad Polos proprius accesserunt erunt breuiora.

4. Hinc est quod in chartis rectè descriptis gradus versus Polum sunt
longiores.

5. Climata parallelo diuidantur eo loci, quo dies longissimus superat di-
eminiutio, & superatur à die in fine æqualiter, parallelus iste semper proprius
accedet ad finem climatis.

TRIN-VNI DEO GLORIAS.

THESES SPHÆRICÆ.

& firmiter persuadendas utilem esse contendimus.

2. Quantas ergo debemus gratias illis qui Sphaeram materialē & Theorias quas vocant Planetarum excogitarunt, effabricarunt, in quibus tanquam in speculis spectare possumus quæ in celo cerni nequeunt, & quæ apud omnes respectu motus, vel primi, vel secundi, varie, vel uniformiter, sese habent.

3 Astronomie hujus quæ vulgo circūfertur subiectum, duplex est, vnum proximum sed minus principale, Sphæra naturalis & Theorizæ Planarum; aliud præcipuum, licet sit remotum, corpus mobile circa medium, quod per motum diuidi solet in primum mobile & mobilia secunda.

4. Cum diuisionem subjecti sequatur disciplinæ diuisio, Astronomia hæc non incommodè distribuetur in partem Sphæricam & partem Theoricam.

Tr. 3 μιλλονα τρια των δισεκαδεκα, &c. 1. Poster. cap. 2. tex. 17.

2. *Sciencia solum illum predicanus preditum, qui persuasum habet causam per quam demonstrauit non posse se aliter habere, unde inferitur duplex illa in scientia certitudo.*

1. Conclusiones Sphæricæ in Astronomia sunt certissimæ, licet pendant à circulis quos in Cœlo dicunt Astronomi, ^{et} non tantummodo esse.

2. Conclusiones illaz quas per epicyclos, concentricos, excentricos, &c. horumque multiuarias varietates, in hoc fundatas (non possunt aliter saluari Phænomena) demonstrare solent Astronomi, ~~et~~ esse contendimus ^{et} in *Conclusione*.

3. *Atlet horizontis* in re Theorica nullum adhuc extitisse defendimus.
3. *Virus Horizontis* sit ortus quo sive in oriente & occasu definiere, hos tamen solus ostendit
nunquam, sed vel cum Sole vel cum eanatore orum & occasu revoluti & indicibus.

1. Duplex igitur est ortus, duplex etiam occasus, uterque consideratio-
nis astronomice, unus quem cum sole ostendit Horizon, alter quem cum e-
quatore: ille Poeticus hic Astronomicus vulgo appellatur.

4. Poëta & qui secundum sensum ac temporis qualitatibus de stellarum ortu iudicant, oriri discunt stellas que vel supra Horizontem inserviant, vel absentia Solis apparetur incepunt.

7. *Duplex igitur est ortus Poeticus, unus verus, isque vel matutinus, vel vespertinus, qui per stellas fixas & erraticas ductus multiplicem subit variationem, alter apparens, dividendus etiam in vespertino & matutinum.*

2. Qui dichotomia Ramis familiari gaudent ortum distribuant in matutinum, qui vel verus est, & cosmicus appellatur, vel apparenſ qualis est heliacus, & vespertinum, & hic, vel verus vel chronicus, vel apparenſ vel heliacus.

3. *Ortus Astronomici* sibiectum est *Zodiacus*, regula aequator, iuxta quorum proportionem in ascendendo, distribuunt Astronomi ascensiones suas.

1. Ascensio ergo Astronomica duplex, æqualis una, in qua æquales æquatoris & Zodiaci partes oriuntur, inæqualis altera, in qua major æquatoris

THESES SPHÆRICÆ.

toris vel major Zodiaci portio ascendit, illa recta, hæc obliqua dicitur, ab angulis quo cum Horizonte in ascensiū efficit Zodiacus: vnde has probamus ascensionum regulas.

IN SPHÆRA RECTA.

1. Quadrates inchoati a punctis cardinalibus ex quales habent ascensiones.
2. Signa ex qualiter distantia ab aliquo puncto unius cardinalium ex quales habent ascensiones.
3. Signa opposita ex quales habent ascensiones.
4. A solsticijs ante & retro numerati gradus 43. & minuta 45. ascendunt recte, & consequenter signa 5. & gradus 25. secus ac sentiunt ali.
5. Gradus 46. ante & retro numerati ab Aequinoctijs & minuta 15. ascendunt obliquè, & consequenter signa 6. & gradus 5.

IN SPHÆRA OBliqua.

1. Dux medietates Eclipticę inchoatę ab alterutro Aequinoctiorum qualiter oriuntur.
2. Signa equaliter distantia ab alterutro Aequinoctiorum equeles habent ascensiones.
3. Arcus discreti rectius ascendunt, quo ad Aequinoctium autunnale proprius accelerantur, sed magis oblique, quo fuerint aequinoctio verno propriores.
4. Ut terra cum celo comparata est puncti infar, ita homo si cum terra conseratur ne pannum quidem excedit, ut non mirandum sit.
5. Terram, quamvis centrum sit, in quinque latissimas zonas diuidi, zonis coelestibus suppositas.

2. Dari successuos stellarum ortus & occasus.
3. Eclipses lunares, quæ vno & eodem tempore omnibus apparent, Occidentalioribus vna hora, Orientalioribus alia atq; alia apparere.
4. Horizontem alium statu sensibilem, alium rationalem.
5. Horizontem mutato loco mutari secundum longitudinem & latitudinem, vnde est quod Horizont certus numerus statu non possit.
6. Ex eodem posito colligimus falsum esse, quod pteriq; omnes asserunt, omnes stellas in firmamento illis qui sub æquatore habitant oriri & occidere.
7. **Imponamus nullus Polorum illis in conspectu est.**
7. **Corpus celeste a deo creatum, & deus auctor & deus a deo Cœlo, cap. 6.**
 1. Talis corporis motus ~~deus~~ ex necessitate.
 2. Ut in primo motu datur regula per quam illius motus exassimari potest, ita & in secundis mobilibus danda fuit regula aliqua.
 3. Hinc est quod Zodiacus excogitatus sit, sub quo Planetæ perpetuo incedunt.

4. Ex quorum motu facile est deducere, Zodiaco (quod in alijs circulis non repertur) præter longitudinem, inesse ejus obliquitatem & latitudinem
5. Cum autem secundum integrum quam habet latitudinem mensura ex-
acta esse non potuerit, concipienda fuit in hoc circulo linea quædam Zodia-

THESES PHYSICÆ.

THESES SPHÆRICÆ.

medio imitationem deferente, assuerare oportet.

6. Hinc lumen à Sole, quā in se & propria natura consideratur, idem est, vt sequitur lucidum motum, quandiu lucidum est, vt lumen in hoc Hemisphærio ne vel numero quidem à lumine in altero distinctum sit.

7. *Leniens igitur est totum in toto medio in quo est, & totum in qualibet parte.*

8. Sic & actio colorum ope luminis in toto aere ambiente, & eo qui vni oculo respondet tota est, in cuius receptione vna cum judicio oculi, quod sit ejus actio, in quam destinat præcedens passio, plenè constitutus modus videndi: adeo ut liceat ex oculis spiritus & radij luminosi exeat, ut consequentes corpus lucidum, à pyramide tamen radiosa Galeni prouersus recessendum existimemus.

¶ *Oculus respectu communis instrumenti spirituum nempe, est igneus.*

2. Respectu propriæ conditionis est aqueus.

3. Cristallinus igitur ille humor est oculi pars illa principalior in qua facultas videndi excusat & absolutum suum munus.

17. *Fasibus suis quos sibi similes producere voluit ita consuluit natura, ut omnia abunde suppediter que ad perfectionem operationi propria debita essent reansita.*

1. Hinc est quod plantæ in serie hac insimè certo loco affigantur, ex quo alimentum suppeditantur, per quod crescant & ad perfectionem derueniant.

2. Hinc etiam est quod animali sensus sit attributus per quem alimentum noxiuum a commendo secernat.

3. Hinc denique est quod facultatem loco mouendi animalium perfecti-
oribus largita sit natura, per quam ad absens mouerent, illudque sibi ac-
quirerent.

4. Vnde colligimus ad motum animalis exequendum interna tria (objec-
tum excitans exterum est) esse necessaria: mentem sub qua compre-
henditur phantasia. 3. de Ani. text. 48. vt principium dirigens: appetitum ut
principium exequens, & principium quoddam famulans, sive $\tau\eta$ $\alpha\eta\mu\eta\tau\eta$ $\omega\eta\mu\eta\tau\eta$
quod ibi reperitur ubi $\alpha\eta\mu\eta\tau\eta$ $\tau\eta\mu\eta\tau\eta$ $\tau\eta\mu\eta\tau\eta$ 3. de Ani. text. 55.

THESES SPHÆRICÆ.

VISVS sensuum nobisissimus, obiectum suum quod ad calicitia, terrestria, actiones, figuras, &c. se extundit, etiam & certius percipit, quam ullus alterum sensuum.

1. Vt visum cum Aristotele ad disciplinarum inuentionem utilissimum esse asserimus, ita & cundem ad disciplinas jam inuentas facile addiscendas, & firmantes

THESES PHYSICÆ.

THESES PHYSICÆ,

preualeat, ut illud in naturam suam conuertere queat.

2 Διὸς πολλὰ διῆγες καὶ μηδεὶς μέλετο συνδιάπτει τοὺς μηδεῖς τὸν οὐρανὸν. 3. de
Ortu. text. 83.

8. Επειδή τα ανταρτικά δυνάμεις κατέστρεψαν, ο χειμώνας δεν είναι τόσο αυτός, αλλα την περί φάσην, την περί φύσην; *Acro.text.8.1.de* *Ortu.text.77.*

i. Est igitur agere ut & resistere formæ proprium, sicut pati materia.

2. Vnicuique igitur contrarium habenti duplex inest virtus, est enim & actua in contrarium, & similius conseruativa, actionem agentis prohibendo, vel saltem retardando. lib. 3. Acro. text. 8.

3. *Cælum igitur, quamvis motum moueat inferiora hæc, ab ijs tamen non mouetur.*

4. Quamvis actio corpori celesti cum caduco sit communis, reactio tamen caducorum est propria vt & mixtio.

9. *Mistibilia sunt corpora communis materia predicta, agentia innicem & passentia ad ipsa scorsim existere & ex his unum fieri. ex cap. vii. sub. 1. de Offic.*

1. **Accidens accidenti non miscetur, ut neque accidens subiecto.**

2. **Materia non miscetur formæ, vt mixtio non sit generatio.**

3. **Quatuor elementa munere quatuor primarum qualitatum, alia vero munere quatuor inclusorum elementorum, propriè misceri dicenda.**

4 Cum autem pro missione necessaria sit divisio miscibilium in partes & partium juxta positio, 1. de Ortu. cap.ultimo, elementorum vniuersitates non miscebuntur.

5. Soler igitur partes, idque in loco quo concurrere possunt *admodum* *admodum*
3. de Ortu. cap. 8.

6. In ambitu igitur terræ.

7. Non mirandum meteora quæ in regionibus aëris gignuntur imperfecta esse possunt.

10. Corpora simplicia quatuor sunt, non plura, non pauciora: & multa non continentur ex mixtis.

1. Dispositiones istæ aceris, quæ materiali ~~unteri~~, esse dicunt Philosophi, non habent naturam propriam, sed illam acceptam referre debent elementis.

2. Ac proinde cum Aristotele. 1. Meteor. cap. 4. & 1. de sensu & sensibili
cap. 5. vaporem esse aquam: & exhalationem rapere eis terram non inepte
arbitrariuntur.

3. Non igitur sunt meteora per educationem formæ ex potentia matericæ, sed per additionem externi accidentis, ab agentibus præsertim homonymis.
4. Meteora finem internum non habent.

Anūnas est nōmēn trānsversus vālūtōs pātūkūs ḥrāzvīn.

1. *Anime sedes est corpus totum, totius enim est perfectio.*

2. Non ibimus interim inficias assignandum esse membrum aliquod, cui primatus in hoc negotio competat, quem ordo sit disposicio plurium inter se & ad unum primum ut est Metaph. 5. text. 16.

THESES PHYSICÆ.

Specie sunt distincte, ipsas virtutes specie distinctas esse portet.

3. *Vt autem virtutes perturbationibus quantum scripsi potest respondeat & quomodo respondeant, elucescat: ponimus.*

Communem amorem, sive communem temperantiam esse primum virtutum caput.

Fortitudinem communem, prosecutioni vel fugæ respondentem, virtutis universæ cor.

Ex respectu denique ad personas, cum quibus versamur; ad finem & obiecta in quæ feruntur perturbationes, exurgit universa justitia, principium & medium supponens, finem & absolutionem apponens, ex omnibus singularibus tanquam partibus similaribus conflata.

4. Οτις παντες ταχινι, και ηλικιας οι θεοι ιηροι οι και πατερες οι της ιηραρχιας το αγιουθιανον και το ιον: οτις

— A die cum tunc eximuntur. **A**udi, non ait felicitatis causa officium.

a. Voluptatem felicitatem consequi asserimus, felicitatis essendiam per-

3. *Si tunc adiutorumque velut in iustitiam lib. 10. Eth. cap. 4.*

4. *Defendi potest illud quod habet Aristot. lib. 1. Ethic. cap. 7.* *huiusmodi*
aliquam est id virtus, alicuiusque etiam inveniatur.

5. Cum contraria contrariorum sint consequentia, similia hęc de summis malo & dolore esse vera defendimus.

3. **Essentia summi mali in actione prava posita est.**

2. *Prava actio dolore non carebit.*
2. *Dolor non sui solum causa, sed & propter malum quod consequitur.*

3. Dolor non solum in cœli, ita & propriæ matris quæ consequtus est vitandus.

THESES PHYSICÆ

MATERIA prima, quam per mutationem substantialis, illam quo solidam demonstrari arbitramur, absoluè quæ ens est considerari potest, & cum res ipsa: ut est principium corporum non caducorum solummodo, ut docuit Aristoteles, sed & Cœlestium in obscuris est in aliis, lib. de Mundo. cap. 2.

1. Hinc duplex materia primæ nomen subiectum & materia, duplex etiam notio, una quæ prima dici solet, altera quæ secunda appellatur.

2. Ut non mirandum sit, in scholis Philosophicis, materię huic attribuitam varia, vera tamen, nos hęc ponimus.

2. Materiæ cōvenit omnium formarum negatio, cōvenit & pri-
vario, que scimus cum aliqua formâ est cōiuncta.

2. **Materia est, materia non est.**

THESES PHYSICÆ.

4. Potentia vniuersalis consequitur essentiam materiæ ut accidens, constituit essentiam ut principium essentiale, unde sequuntur hæc.
 1. Potentia prior est principio materiali.
 2. Accidens potest esse de essentia substanciali.
 3. Propter potentiam non est augendus principiorum numerus, sed terminus tenendus, contra medicos.
2. Usus generationis terminus à quo, ita & corruptionis terminus ad quem privatae est, & haberi debet.
 1. Duplex est privatio Physica, quarum vna formam in materia precepit, altera recedenti succedit, quæ utraque simul semper reperitur.
 2. Singulis igitur formis binæ opponuntur priuationes, cum quarum altera non est conjuncta potentia proxima ad formam cuius dicitur priuationis.
 3. Non est appositum discrimen illud quod ponunt quidam inter priuationem Logicam & Physicam, quasi illa nunquam conjuncta esset cum potentia, hæc temper.
4. Mutationis substantialis terminus uterque, & entis, & non entis, habet rationem.
 5. Erit ergo una eademque mutatio & ortus & interitus.
 3. Motus adeo cum natura est complicatus, ut quicquid faciat per illum faciat, per illum etiam se nobis patefaciat.
 1. Motum igitur ut tractatione sua dignissimum prætermittere non poterat Arist. quem cum illo assursum actum esse, sed imperfectum illum qui annexam habet potentiam: negamus interim desitum inesse omni perfectione, contrarium enim colligere est ex illius duratione, uniformitate, & causalitate.
 2. Motus primò dicitur de motu cœlesti, sed definitio Aristotelis præcepit convenit corporibus caducis, quæ ipsa tota potestate sunt, & quorum motus admodum est indefinitus.
 3. Non igitur dammandus Aristoteles quod in definitione motus Finis mentionem non fecerit.
 4. *Si quis in cœmam eam in latere eamne traxerit, non ictus in rictu: nō p. lib. 4. Acto sent. 3.*
 7. *Quod nō in rictu, alia nō abutitur eam. text. 47. ejusdem libri.*
 2. Omnia igitur corpora sublunaria, Cœlestia etiam quæ per se & a cœlo motu agitantur, per se & in loco esse tenemus.
 3. Est igitur supra omnes cœlos mobiles, cœlum immensum immobile, quod alias omnes inferiores coerset, & a solo Deo, non ut contentum à conueniente, sed ab infinita essentia quæ mundum universum moderatur, coabitetur.
 4. Cum alij omnes loci in perpetuo fluxu & motu, motione corporum positi sunt, veteres qui locum immobilem voluerunt sub nube veritatem hanc inspexisse videntur.

THESES ETHICÆ.

2 Nec nobis vitio vertatur, si plerique inter disputandum admittamus, quae in illorum disputationibus damnat Aristot. negligamus quae commendat, petamusque secretionem fieri vultum ab inutilibus.

3. Potesit Logica Aristot. in pauciora contrahi, ciuusque prælegi, si docenti æque ac dilecenti consuleretur.

13. *Singularibus in memoriam per sensum induit, ab intellectu inter se comparatis in convenientia essentiali, secundaria quadam intellectus operatione, implicantur secundum notiones, quae rebus vere convenienti.*

1. Qua igitur beneficio harum notionum insunt non-ne & illa vere inesse dicimus?

2. Non est quod reprehendamur, si Maximas Topicas dicamus esse firmissimas.

3. Hoc si impunè tulerimus, tenebimus etiam dari posse syllogismum dialecticum, qui certitudine in animo auditoris gerita, superet quasdam demonstrationes.

THESES ETHICÆ.

EΣΤΙΝ ἡ πλατύτης καὶ φερούσα ἀντὶ μηρῶν. *Ethic. cap. 8.* Πολλής γε ὡραία πάτερ, γνα
decem lib. *Ethicorum continetur*, πρετότερον, περὶ τὸ θεωρεῖν καὶ γνῶναι οὐκονόησιν, περὶ
αὐτὸς τὸ εἰδεῖσθαι πάντων, πάντων τοῦ γνῶναι πεπεριέται. *i. e. Ethic. cap. ultimo.*

2. Ethicis exponuntur communia semina universæ disciplinæ, quæ illam totam facultatem includunt.

3. Pars de rep. & cura familiaris (ubi de magistratibus, de legibus) nos insures, & nos te audeamus est necessaria.

4. Unde patet Politicę distributionem illa, quia in partem communę & propriam distribuitur maximē sapere Aristotelis *in ethica*.

5. Ex dictis deducere clarum est munus componendi singulorum actiones, non Ethicæ, sed toti Politiæ esse tribuendum. Ex Ethica petuntur actionum fundamenta; ibi enim virtus illarum radix exponitur: ex parte vero practica usus probitatis per leges recte conditas, & particulares institutiones addiscatur.

6. Idem est virum bonum & ciuem bonum efficere, ^{πολιτείαν καὶ τοιούτην}
2. Eth. cap. 2.

3. Perturbationes igitur, quibus modum imponunt virtutes Ethicæ ad

THESES ETHICÆ.

1. *Ipse homo, & homo in multis rebus in natura & in ratione, ut subjectum referantur.*
Ille tamen dirigit se in diversis locis in diversis quatenus ipsius ratione, & in diversis rationibus. 1.
Eth. cap. 13.

2. *Non igitur mores sed propensiones ad varias perturbationes, sequuntur corporis temperamentum. Primaria interim perturbationum cœla est iudicium sensuum, & visi imaginandi, inde voluptas & dolor, à quibus prima exercitatio appetitus, eiusque motio omnium vel amor, inde media quædam motio, tendens ad objectum, ut inveniatur cupiditas, in auctoribus suis, sive animi vigor.*

3. *Duabus oppositionibus capita perturbationum commode comprehendi possunt, sed si referantur ad objecta varia, ad dispositionem nostram erga alios, ad requista pro a deptione & consecutione objecti, ad modum denique quo distribuendum est aliis in innumeris diversis multiplicari possunt.*

4. *Nihilominus congruenter ab Aristotele numero virtutum, ad rotundum capita cum illis rediguntur, adeo ut si quid certi de numero illarum concludere velis, statuendum super perturbationes esse duas, quatuor, vnde decim, inumeras.*

3. *Xenophon, id est, μεταξύ τοῦ μεταξύ τοῦ δυοῦ.*
2. *Oratio μηδεπολλαδιστικη, in lib. 7. cap. 6. ex quibus deducimus.*

1. *Facultatem irascendi facultate concupisendi longè esse præstantiorem.*

2. *Ac proinde errasse eos qui docuerunt non excitari facultatem hanc, nisi præente cupiditatis motu, cui auxiliari quandoque concedimus, sed auxilio quodam regio.*

3. *Immo cupiditati sèpè aduersatur, & pro ratione pugnat, unde est quod proprium & distinctum videatur habere subjectum. lib. 7. de rep. cap. 7.*

3. *Evidet apud Locrum, apud apertum in problemate, quod in multis rationibus, & in diversis, ut cœli felicitate que in actionibus honestis, à virtute strenuis, posita est, fruatur. lib. 2. cap. 6.*

1. *Virtutum distinctio ab actionibus petenda est, & ab honesto in illis inclusa, quod distinctum judicatur secundum distinctionem subjecti & perturbationum, quarum distinctio particularis ex distinctione voluntatum, quæ ipsarum sunt comites dependet.*

2. *Cum igitur actiones (ut ex objecto & perturbationibus colligere est) specie*

THESES LOGICÆ.

quæ subiectum explicationis propriæ loquendo non habet.

3. Subiectum metaphoricum unum est commune viri.

4. Quod de Logica hypothæsi dicimus, sicut de scientijs verum esse ex Logica dico.

1. Vnde veterem illam inter Logicos controversiam, an Logica scientijs applicata instrumentum sit; an vero scientia cui applicatur, sic determinamus.

1. Systematis scientifici, ut jam perfecti, instrumentum fuit Logica, quæ ipsa ex rudioribus scientijs prius erat orta. 2. Systema scientificum ex forma Logica, & rebus ipsis est consitutum. 3. Scientia in animo Logica est posterior, illamque ut instrumentum agnoscit.

5. Is solus Logicus est habendus, qui potest diffundere rei scientiæ registrationem in ratione.

3. Illud igitur, in quo se exercet Logicus, nec ad res necessarias, nec ad contingentes, nec denique ad res omnino restringi debet.

2. Subiectum operationis Logici, statuimus Ens prius a non ente simpliciter distinguitur, non ens ad modum enis consideratum, & eniama rationis.

3. Necesse est, qui doctrinam Categoriarum Logicæ necessariò premitendam contendit, tanquam subiecti operationis præcognitionem, nobiscum teneat omnia prædicta categorijs quodammodo concludi.

4. Teneat etiam sumistrum esse interpretum opinionem, de subiecto operationis Logice, & rebus categoricis.

5. Substantiam denique, summum genus à plebe philosophantii in via restringi adjectione creatæ.

6. Ignorantia mater fuit Syllogismi, ut ille cognitio sis.

1. Apud peritos, si non præcè dispositos, minor est syllogismi usus.

2. Suspiciendus, & suspiciens perendus, est ille status, in quo intuentes cursu non vtemur.

7. Problematæ per quantitatem & qualitatem distributia, sunt universalia vel particularia: affirmantia vel negantia.

1. In prima figura concludi potest problema quodlibet.

2. Nulla necessitas, sed facilitas quædam ex dispositione materiæ orta, plures pererit Syllogismorum formas.

3. Quarta figura omnino est inutilis.

8. Percurrit omnia argumenta, quibus ad probandum quod ponunt. utantur potius, & compieris illorum alia rebus, quæ res sunt, conuenire: alia vero ratione nostra, quæ opera nostra rebus affinguntur.

1. Argumentorum conditions qui requirit, has accipiat, necessitatem & probabilitatem.

2. Effecta qui vult, hæc inveniet, Scientiam & Opinionem.

3. Species, si posulet, has proficiat, Syllogismum necessarium & diale-

THESES LOGICÆ.

dialecticum.

4. Atque ita contingentiam, quæ rebus, quæ res sunt, convenit, ad probabilitatem reducat, ne cogatur tertiam adinvenire syllogismi speciem.

5. Scientiarum nullis է. la suæ duraæ, ut sibi sola sufficiens, nullo termino egeat ex alia scientia petitio, immò unaqueque ex altera terminos habet mutuatis.

1. Concluções in scientiæ duplices reperiuntur, puræ & mixtæ; quarū vñus terminus est scientiæ illius domesticus, alter aliundē petitus.

2. Cum itaque medium desumti possit ex natura alterius extermorum, lib. i. Prior. Anal. cap. 27. credimus quemlibet in vna scientia posse legiūmē medium ex alia scientia depromere.

3. Damnamus hosce scientiarum inimicos, qui Theologię negant dis- ciplinarum humanarum auxilium & famulitium.

4. Nec illorum probamus temeritatem, qui, quolibet termino transsumpto, clamitant transitum fieri de genere in genus.

10. In omni syllogismo, medium causa est illatsonus, sed syllogismum illum in quo medium causa est maioris extermi, sine re illata, demonstrationem vñanimi consensu dicunt omnes.

1. Sub scientiam igitur cadunt non solum accidentia propria, ut vulgo creditur, sed etiam communia.

2. Non solum igitur scientiæ, sed & disciplinæ practicæ, suas habebunt demonstrationes.

3. Demonstratio vna alteram necessitate vincere potest, & possunt vñius propositiones magis esse necessariæ propositionibus alterius.

4. Nec propterea damnandi prorsus interpres, qui, (ut ipse Arist.) de optimo in vnoquoque genere verba

4. Damnandi tamen illi, qui omnem demonstrationem sive docente esse potissimum, nec gradus in Demonstrationibus agnoscunt.

11. Tò dicyat. in libro xii. cap. ix. Metaph. lib. 3. cap. 5.

1. Propositio igitur, in qua genus, vel generis proprietas, de specie prædicatur necessaria est.

2. Si ex his struatur Syllog. conclusio erit necessaria.

3. Totus ergo Syllogismus necessarius.

4. Divisio Syllogismi in dialecticum & demonstratum imperfecta est, sic perficienda; Syllogismus est vel dialecticus, vel necessarius, & hic petitus, vel ex causis rei, vel ex alijs argumentis: ille demonstratio dicitur, huic nomen nondum est impositum.

12. Disciplinas omnes tempore ad p. felicitatem tendentes, obseruamus attemp- rari, & accommodari ad tempora, in quibus sunt conscripta.

1. Ut non vertendum sit virtus Aristot. quod illius Logica plurima contineat, quæ exercitationibus nostris minus inserviunt, quales sunt tractatus de Modalibus, de syllogismis modificatis, & mixtis, qualia etiam pleraque in Topicis precepta.

AMPLISSIMO V.

ALEXANDRO SETONIO, FERMELINO.

DVN COMITI, DOMI-
NO DE FYVIE,

INCLYTI SCOTOBRITANNORVM
REGBI CANCELLARIO, & ceter.

Adolescentes Magisterij Candidati. S. P. D.

IN Thermopylarum angustijs, olim pro libertate totius Gracia decer-
tatum est: sic nuper (Clarissime Dom. Cancell.) in pacis hisce paginu-
lis, de summa Philosophia est confligendum. Tibi autem tanquam
Feratio Ioni spolia offerenda sunt, incruenta quidem, neque rame
Tyronibus absque sudore & vigilijs parta. Illa enim est admirabilis
morum tuorum levitas, ut anniversarijs preliaris huic campi disceptationi-
bus interesse digneris. Praludium ipse facias, alijsque ad dimicandum animos
addas denique limatissimi indicij tui censurâ literaria bac certamina dirimas.
Siquidem Alexandro quondam placitum ne quis non Senator de Romano Se-
natore indearet: & in stataria Philosophia pugna equissimus ipse venis Index
qui praecannibis unus es Philosophus. Quare basce Theses tibi inscripsimus, non
vi a maleficiorum inuidentia propugnes: donarij enim Religio facile semet ipsa
per se tuebitur: sed ut illustrem huius Academia professionem, claris tue obser-
vantia titulis, patiare posthac fieri illustrorem, eamque tibi quoad uixeris velli-
galem futuram agnoscas. Fxit Deus ut quens virtus ualeat cum promeruit, eundem
duntissime in Patria delberantis commendum & Respub. nostra literaria ornamen-
tum geneat. Vive & vale.

THESES LOGICAE

INTELLECTVS humanus antequam secundas suas exercetas operationes, contemplationem intelligo & actionem, trinam illam, apprehensionem, compositionem & dissensum, exercetas necesse est.

Appen. 1. Qui morbis mentis mederi velit, oportet doceat, oportet dirigat.

2. Disciplinas omnes industria humana excogitatas, ad duas has classes reuocamus, docentes sive primarias, que rerum cognitione animum imbuunt, & dirigentes sive instrumentarias, quibus juvatur intellectus in rebus facile cognoscendis.

3. Mens nostra dum primas suas exercetas operationes errori est obnoxia, obscuritatem & aratia, quibus sit vi scupum propositum rarisimè attingat.

4. Qui disciplinam intellectum dirigentem tradi vult perfectam, vrgeat omnia instrumenta explicanda, quibus veritas ordine aliquo elucescat.

5. Et teneat nobiscum omnia illa esse instrumenta Logica, quae inserviunt sive veritati indagandæ, sive obscuritati dilucidandæ, sive denique ordini in disciplinis & operationibus intellectus præmonstrando.

6. Atqui ita profiteatur (quod & nos tenemus) nullam Logicam adhuc conscriptam perfectam esse.

7. Dicat etiam nec Platonis, nec Aristot. testimoniū esse veritatis Philosophicæ principium.

3. Illi imprimis disciplinae utilis est Logica, in qua errasse impium, & errorum non obseruare periculosum.

4. Theologiaz igitur.

5. Ut vanum sit querere, & arroganz, non pietatis, an Theologia, an Scriptura tractari possunt ratione aliqua Logica.

8. Logica hypothæsis est gemina, una in charis, in animo altera, que primaria illius est hypothæsis.

9. Diversas Logicæ definitiones à Peripateticis & Ramæis traditas, in speciem concertantes, rite traditas tenemus: sed Ramæi nominibus sunt abusi.

10. Cum itaque Logica secundum variam hanc considerationem, diversas subeat rationes, subiecti præsertim ratione, Interpretum doctrinam de subiecto Logicæ confusam & sophisticam dicimus: quasi omnes subiecti acceptiones, Logicæ, eodem modo acceptæ, conuenient. Sed cum aliter se res habeat, de subiecto Logicæ sic nos ~~cooservemus~~.

11. Subiectum explicacionis Systematis Logici est proprium: subiectum operationis non habet.

12. Subiectum operationis Logici est proprium, sive Logicæ in animo, quæ

